

Maria Grzegorzewska

1. *artykuł o sprawach i Sępię*
wyższy do Zbrodnic
2) *do Dr Śniełkina w celu porównania do piątej wersji*
Państwowy Instytut Pedagogiki Specjalnej w Warszawie *Swackiego*
podr. polski, 3-7-49.

Ze względu na pogłębiające się stale zrozumienie potrzeby rozwoju racjonalnej opieki wychowawczej nad anormalnymi, decydującej o ich rehabilitacji społecznej, w 1921 r. Ministerstwo Oświaty powołało do życia roczne Seminarium Pedagogiki Specjalnej; które w rok później złączyło się z Państwowym Instytutem Fonetycznym w jedną uczelnię pod nazwą Państwowy Instytut Pedagogiki Specjalnej. Zasadniczym celem prac tej instytucji początkowo było jedynie przygotowywanie nauczycieli - wychowawców do szkół specjalnych dla dzieci upośledzonych umysłowo, głuchych, moralnie zagrożonych i niewidomych. Z czasem jednak prace Instytutu rozszerzyły się znacznie w związku z potrzebami rozwojowymi szkolnictwa specjalnego, zaczęły więc powstawać pracownie i poradnie oraz instytucje ogarniskujące dokumentację rozwoju, metod wychowania, organizacji szkolnej i...

12 Studium pedagogiki specjalnej przygotowuje wymaganych, wyprofilowanych nauczycieli do pracy w placówkach i zakładach specjalnych dla niepełnosprawnych umysłowo, głuchych, ślepych, moralnie zagrożonych, przewlekle chorych i kalekich. Każdy student przygotowuje się do pracy w jednym z tych podanych działów:
od b. s. n. stażownicy kursu studiów jest 20 osób a w sumy 30 osób

specjalnego, w pierwszym miesiącu studiów słuchacze zapoznają się z całością kształtem prac Instytutu, otrzymują wyczerpujące informacje dotyczące każdej z dziedzin szkolnictwa specjalnego i zwiedzają szkoły i zakłady dla dzieci anormalnych różnego typu. Słowem pracują w warunkach, które w razie nieskrystalizowanego jeszcze wyboru specjalności, pozwalają na zorientowanie się w całości kształcie zagadnień oraz na wybór odpowiedniej dla danej jednostki specjalności. Zależnie od obranej dziedziny każdy słuchacz obowiązany jest do prac teoretycznych i praktycznych w zakresie swojej specjalności oraz do podstawowych prac i wykładów obowiązujących wszystkie działy.

Nauczanie i wychowanie anormalnych wymaga specjalnych metod, dlatego też znajomość ogólnej pedagogiki nie wystarcza, należy zdobyć specjalne techniki i wiadomości opracowane już przez psychologów, pedagogów i lekarzy

Przy tym należy głębiej poznać fizyczną i psychiczną stronę dziecka. W myśl powyższego programu Instytut obejmuje grupę przedmiotów ogólnokształcących, ^{psychologicznych} i pedagogicznych, grupę przedmiotów pedagogicznych i dydaktycznych w zastosowaniu do poszczególnych kategorii anormalności i grupę przedmiotów t.zw. technicznych. Obok kursu psychologii dziecka, mającego na celu pogłębienie w tej dziedzinie studiów dawniejszych słuchaczy, program Instytutu obejmuje psychopatologię ogólną i psychopatologię dziecka. Przedmioty drugiej grupy zapoznają słuchaczy z metodami stosowanymi w wychowaniu i nauczaniu anormalnych oraz z historią rozwoju i organizacją szkolnictwa specjalnego wszystkich działów. Zebrania seminaryjne poświęcone są najnowszym kierunkom i najżywciejszym zagadnieniom w dziedzinie pedagogiki ogólnej i specjalnej oraz opiece społecznej nad dzieckiem. W czasie studiów słuchacze zwiedzają oprócz szkół, różne instytucje i organizacje opieki społecznej nad człowiekiem.

³ Oprócz przygotowania nauczycieli do szkół specjalnych Instytut miał ~~już~~ przed wojną szereg placówek związanych z pracą w tym szkolnictwie. Był ^{Pracownia} placówka badań i prac naukowych w tej dziedzinie, gromadził różnego rodzaju materiały naukowe, dokumenty pracy dzieci anormalnych, pomoce naukowe w swoim Muzeum Szkolnictwa Specjalnego, siódmym składowiskiem pracowni metodyczno-naukowej w dziedzinie wychowania anormalnych. Instytut posiadał ~~całkowicie~~ i dobrze wyposażoną bibliotekę przystosowaną do studiów i badań naukowych. Czytelnię czasopism ogólnopedagogicznych i specjalnych polskich i zagranicznych. Czasopism tych było około 120 - wszystkie ^{na wymianę} strzygła redakcja kwartalu Szkoła Specjalna, ~~na wymianę, Szkoła Specjalna, czasopisma poświęconego~~ ^{na wymianę} sprawom kształcenia anormalnych, wydawca od 1924r. ~~Sześć Szkolnictwa Specjalnego Związku Nauczycielstwa Polskiego.~~

Założone w 1922r. Laboratorium psychopedagogiczne Instytutu, prowadziło selekcję dzieci upośledzonych umysłowo ze szkół powszechnych miasta Warszawy oraz kwalifikacje ^{na do} ~~powołanych~~ ^{studium} do tego absolwentów Instytutu do prowadzenia tej selekcji na prowincji w ośrodkach gdzie ^{organizują} ~~organizują~~ szkoły specjalne. Prócz tego Laboratorium Instytutu ^{mało} ~~na~~ również na celu badania naukowe nad dziećmi anormalnymi, zapoznawanie słuchaczy z różnego rodzaju anormalnościami psychicznymi, badanie środowisk dzieci, warunków ich życia, gromadzenie danych statystycznych, opracowywanie materiałów badań, ~~wypracowywanie i kalibrowanie testów.~~ Istniejąca ~~zważywszy~~ ^{zważywszy} ~~już~~ ^{już} ~~przed wojną~~ ^{już} ~~jak~~ ^{jak} ~~Poradnia Pedagogiki~~ ^{Poradnia Pedagogiki} ~~Specjalnej~~ ^{Specjalnej} Instytutu, ~~udzielała~~ ^{udzielała} rodzicom, wychowawcom i nauczycielom dzieci anormalnych lub jedynie trudnych wychowawczo ~~rad i wskazówek dotyczących~~ ^{pomaga} wychowania danej jednostki. Poradnia Ortofoniczna Instytutu, istniejąca od chwili jego założenia ~~udzielała~~ ^{udzielała} porad i leczenia ~~zoboczenia i zaburzenia mowy~~ ^{nie tylko} ~~przypnie~~ ^{przypnie} u dzieci i młodzieży ze szkół specjalnych, powszechnych i średnich ~~ale i u dorosłych~~ ^{ale i u dorosłych} ~~zaburzeń~~ ^{zaburzeń} ~~w mowie~~ ^{w mowie}.

W tendencjach rozwojowych Instytutu leżało rozszerzenie zakresu pracy na dzieci kalekie i szkoły sanatoryjne, organizowanie w okresach

wakacyjnych kursów dokształcających dla czynnych wykwalifikowanych już nauczycieli; szerokie udostępnienie metodycznych prac Instytutu nauczycielstwu szkół powszechnych w celu podniesienia tam metod pracy, Szkolnictwo specjalne, bowiem jest ciekawym warsztatem pracy dla wszystkich nauczycieli ze względu na wartości jakie mają dla głębszego wykształcenia a pedagogicznego studia nad psychologią i pedagogiką anormalnych.

~~Wszystkie te prace i dążenia rozwojowe przerwała wojna...~~ ^{W okresie wojny} Instytut ucierpiał więcej niż inne uczelnie, gdyż poza stratą lokalu, wszystkich urządzeń, pomocy naukowych, całej biblioteki i muzeum szkolnictwa specjalnego - stracił prawie wszystkich swoich profesorów, którzy wieloletnią pracą w tej instytucji zdezydowanie zaważyli na jej losie; wpłynęli twórczo na rozwój prac Instytutu i na ich poziom. Wszyscy prawie zostali rozstrzelani lub zamęczeni w obozach. ^{Kilku z nich}

----- . -----

Po sześcioletniej przerwie, w tych bardzo jeszcze ciężkich warunkach życia naszego, Instytut Pedagogiki Specjalnej 1 grudnia 1945r. rozpoczął ^{znowu} swoją działalność, walcząc uporczywie z bardzo wyjątkowymi trudnościami w zdobyciu nie tylko lokalu i niezbędnych pomocy naukowych w zrujnowanej Warszawie, ale przede wszystkim w skompletowaniu odpowiednio przygotowanych sił fachowych. Po trzyletniej ciężkiej i trudnej pracy w złych warunkach lokalnych, Instytut otwiera ^{nowy} rok szkolny 1948-49 już w odbudowanym z ruin domu przy ul. Spiskiej 16, przeznaczonym całkowicie na jego ^{Obecnie} cele. ^W związku z uzyskaniem lepszych warunków pracy, Instytut projektuje pewne zmiany w organizacji i metodzie działalności swojej, wynikające z potrzeb chwili obecnej w dziedzinie rozwoju szkolnictwa specjalnego. Przede wszystkim więc niezależnie od warunków pracy już w 1946-7r. organizuje obok istniejących ~~już~~ działów pracy przygotowujących nauczycieli dla dzieci głuchych, niewidomych, moralnie zagrożonych i upóźdzonych umysłowo dział ^{nowy} piąty - przygotowujący nauczycieli dla dzieci kalekich i przewlekle chorych.

Obecnie wobec rozwoju prac nad przygotowaniem zawodowym anormalnych Laboratorium Instytutu obok bieżących prac swoich, zamierza zorganizować poradnię psychotechniczną i zawodową dla ^{informaty} kończącej warszawskie szkoły specjalne. ^{z naukowcami z London i rozwoju} W celu współdziałania metod pracy w szkolnictwie specjalnym każdego działu anormalnych, Instytut projektuje takie zorganizowanie swego Ośrodka Metodycznego ażeby umożliwić wszystkim nauczycielom pracę nad pogłębieniem metody pracy przez zaznajomienie się z różnymi jej formami w kraju i zagranicą oraz wynikami pracy nad rozwojem dziecka.

^{z tym zagłębieniem} ^{z tym zagłębieniem} Celowe byłoby ^{z tym zagłębieniem} związanie z Ośrodkiem Metodycznym kilku zakładów specjalnych różnego typu jako placówek badawczych w poznaniu dziecka anormalnego i rozwoju metod wychowania. Nad rozwojem Ośrodka Metodycznego który będzie stanowił całość z Muzeum Szkolnictwa Specjalnego czuwać będzie specjalna Komisja fachowców, teoretyków i praktyków każdego działu szkolnictwa. Każda z tych Komisji, nie tylko będzie miała na celu rozwój prac Ośrodka i Muzeum swego działu, ale też, korzystając z ^{zbiranych} ~~uzyska-~~ ^{zbiranych} nych danych i dokumentów pracy, będzie mogła prowadzić studia ^{nad} ~~z~~ ^{zasadniczych} zagadnień ^{związanych} z rozwojem metod wychowania i nauczania dzieci anormalnych oraz ~~prze-~~ ^{owoc} ~~stawiać~~ projekty ~~nasuwające~~ ^{owoc} się reformy, zmiany udoskonalenia obejmujące nimi dziecko i człowieka upośledzonego fizycznie czy psychicznie od pierwszych chwil jego życia.

W pewnej mierze zreorganizował też Instytut metodę pracy w przygotowywaniu nauczycieli do szkół specjalnych. Dotychczas praktyka słuchaczy polegała na hospitowaniu i prowadzeniu lekcji w szkolnych obranego typu. Na praktykę tę przeznaczono kilka godzin tygodniowo, pozostałe godziny pracy poświęcone były wykładom. Z tej strony tak zorganizowanej praktyki było to, że słuchacze zapoznawali się prawie wyłącznie z metodą nauczania i mieli mało czasu na obserwację dziecka w chwilach ^{z celu} ~~wolnych od nauki~~, dla głębszego wprowadzenia słuchaczy w pracę wychowawczą, ^{wprowadzić taki rodzaj} ~~nie było~~ ^{aby} w sposób czynny mogli się ^{oni} ~~z~~ ^z dziećmi w godzinach pozalekcyjnych, zapoznać z metodą wychowawczą, zakładając ^{oni} ~~i~~ ^{oni} ~~nie~~ ^{oni} ~~możliwość~~ szerszej obserwacji dziecka nie tylko w szkole ale i w jego środowisku rodzinnym oraz zapoznać ^z ~~z~~ ^z różnymi instytucjami

opieki nad dzieckiem. W tym celu Instytut ~~w b. r. szkolnym~~ przeznacza ^{ca} na praktykę cały tydzień w każdym miesiącu. Słuchacze różnych działów obowiązani są ^{raci} zapoznać się w ciągu każdego dnia tego tygodnia nie tylko z metodą pracy na lekcjach, ale z organizacją ^{szkolnych} świetlic ^{szkolnych} poza-lekcyjnych, ^(z dozorowaniem, warunkującą sukces) zajęć dzieci w ich środowisku domowym i różnych instytucjach społecznych. Zależnie od typu dzieci i celów opiekuńczych - wychowawczych wejdą tu w grę szkoły, półinternaty, internaty, szpitale, sądy dla nieletnich, schroniska, domy rozdzielcze, patronaty, poradnie, czytelnie, domy dla dzieci ulicy i. t. p.

Prócz tego przewiduje Instytut możliwość ^{wyjazdów} słuchaczy każdego działu ^{pracy} na cały ^{tydzień} ~~tydzień~~ do różnych ^{specjalnych} odpowiednich zakładów, ~~gdzie~~ w każdym z nich pod kierunkiem fachowca ^{braliby} udział we wszelkich pracach wychowawczych w ciągu całego ^{tygodnia} ~~tygodnia~~. W związku z tym ^{na} początku roku szkolnego słuchacze opracowują kartoteki zabawek, zabaw i gier przystosowując je dla różnych kategorii dzieci anormalnych. W toku pracy ^{rocznej} kształtować będą również ^{zwolna} przystosowanie charakteru ~~z~~ zajęć świetlicowych do wszystkich działów szkolnictwa specjalnego, tak aby w końcu roku wyraźnie wystąpiła ich specyfikacja.

Czasu na wszystkie te prace praktyczne i na wykłady w ciągu 1 roku studiów jest bardzo mało, to też należałoby z myślą o pogłębieniu prac Instytutu studia te przedłużyć do 2 lat. Gdyby z jakichkolwiek względów było to ^{absolutnie} niemożliwe trzeba będzie wznowić projekt opracowany już przed kilku laty przez Instytut ^{a mianowicie} przedłużenia studiów do lat 3, ale o 1 tylko rokiem pracy w Instytucie. Byłaby to ważna reforma ze względu na dążenie do pogłębienia pracy i oparcia jej o bezpośredni kontakt z dziećmi anormalnymi wybranego działu. Program ułożony byłby w ten sposób, że pierwszy rok byłby poświęcony praktyce nauczycielskiej ~~szkoły~~ ^{szkoły} powszechnej w szkole czy zakładzie specjalnym w charakterze nauczyciela nie-wykwalifikowanego/miałby jednak pełne kwalifikacje do nauczania w szkole powszechnej i 2-3 lata praktyki/. Drugi rok byłby poświęcony studiom teoretycznym w Instytucie, trzeci zaś pracy w szkole lub zakładzie specjalnym obranego działu i opracowywania pod kierunkiem Instytutu

pracy dyplomowej. Dopiero ^{po} trzech latach na podstawie obrony pracy dyplomowej oraz opinii o pracy w szkole, ~~absolwent~~ ^{kandydat} otrzymałby dyplom Instytutu, upoważniający do nauczania i wychowywania dzieci anormalnych obranego działu.

Zastosowanie tej drogi w kształceniu nauczycieli podnieść również wartość doboru odpowiednich sił nauczycielskich do szkolnictwa specjalnego. W ciągu rocznej pracy bowiem w szkole specjalnej kandydat sam zorientuje się dobrze w trudnościach tej pracy i jej warunkach, można też będzie łatwiej ocenić jego przydatność do tej pracy i w zależności od tego umożliwić mu studia w Instytucie.

W zależności od możliwości zrealizowania tych wszystkich reform, Instytut mógłby podnieść wartość swojej pracy i stać się ~~nowym~~ ciekawym ośrodkiem dla wszystkich nauczycieli szkół podstawowych, ze względu na wartości, jakie mają dla pogłębienia studiów pedagogicznych studia nad psychopedagogiką dziecka anormalnego.

08 lipca 1948 r. Kuszyński nieścisłe w uszy
specjalnie w tym celu sformułowany
na ul. Spiskiej 16. Wobec pracy co widać było,
ale nie wystarczającej na projektowany ich
stan. Według opinii w najbliższym czasie powstanie
opinie, o kształceniu w Kuszyńsku wykształcenia
do wybitnych typów robotników specjalnych,
powstanie walczyć również o wykształcenie
kontaktować się nauczycieli, która, która warte
od czasu przedwojennych o 100% (było w r. 1948/49 było
67 robotników w 1949/50 będzie ich 80), jest podane
inne informacje są w zgodzie na temat historii.

proń tego przewiduj, dusyluk możliwość wyjazdu z
Szarych bardzo diału pracy na cały miesiąc ^{roznych} do odprawienia
rabatów, gdzie ^{x w bardzo z nich} pod kierunkiem faktora obywateli
brały udział we wszelkich pracach wytwórczych
w ciągu całego miesiąca. W związku z tym na
podstawie robu obsenego ^{przekazujemy je,} smutacie opracowania
kartoteki rabatów; rabat i got (ostatni ^{rodzaj} różnych
kategorii dzieł autorialnych. W ~~nie~~ tej
pracy rozumię ^{dotyczy} biostatyst ^{nie} będą również woleć
przygotowanie charakteru i zajęć ^{wieloletnich}
do ~~potrzebnych~~ ^{wyższych działów} typów dzieł i robu. spec. tal
aby w swoim robu wypracowanie wytopista ich
specyficznie.

Czasu na wyższe te prace praktyczne i na
wyższe w ciągu trzech studiów jest bardzo
mało, to też materiałowy ^{i innych o potrzebie} studia te ^{prace dusyluku} przedstawie
do 2 lat pracy w Dusylucie. Gdyby z jakich-
kolwiek względów było to konieczne trzeba będzie
wnowie projekt opracowany ^{przed kilku laty} już przez Dusyluk
przedstawić studiów do lat 3, ale z tyłko ^{tyłko} robu
pracy w Dusylucie. Byłaby to ważna reforma
u wrzędu na terenie do potrzeb ^{pracy} i
oparcia jej o bezpośredni kontakt z dzieł aut-
malnymi ^{wybranymi} diału. Program
ustrowny byłby w ten sposób, że pierwszy rok
byłby ^{zwarazony} ^{praktyczne} w robu ~~w robu~~

rabstwie spec. w charakterze nauki. międzynarod. (między innymi ped. kwalif. do nauki. w obsz. pow. i 2-3 lata praktyki) brzoży rok byłby poświęcony studiom teoretycznym i duszycz. treści w. pracy w obsz. lub rabst. spec. obrotu dyktu i opraco-
waniem pod kierunkiem duszycz. pracy dypl.owej. Dopiero w 3 po trzech latach na podstawie obrotu pracy dypl. oraz opinii o pracy w obsz., absolwent otrzymywałby dypl. duszycz. uprawniający do nauki i wykonywania treści aut. obrotu dyktu.

Wystawienie tej drogi w kształceniu nauki, podjęteby również wartości w. obrotu dyktu i nauki. do obsz. spec. W ciągu rocznej pracy w obsz. ^{spec.} (Korow) kandydat sam uczestniczył w. obrotu w. obrotu dyktu tej pracy i jej warunkach. nauka tej treści faktycz. ocenę i przypadek do tej pracy i w zależności od tego ~~zależnie~~ umożliwić mu studia w. duszycz.

W zależności od możliwości realizowania tych ^{wypl.} reform, duszycz. mógłby podnieść wartość swojej pracy, i stać się ^{nauk.} celem w. obrotu dla wypl. nauki i obrotu podst.owych, w. obrotu na wartości, jakie mają dla pogłębienia studiów pedagogicznych studiów i psychopedagogiki i innych aut. jego

umocnić

gotowująca nauczycieli do wszystkich działów szkolnictwa specjalnego. Organizatorem i dyrektorem tej instytucji jest Dr. Maria Grzegorzewska. Instytut ma cztery wydziały przygotowujące nauczycieli dla dzieci głuchych, niewidomych, upośledzonych umysłowo i upośledzonych moralnie. Nauka w Instytucie trwa rok jeden. W drugim roku słuchacz otrzymuje posadę w szkole specjalnej, wybranej przez siebie dziedziny pracy i przygotowuje rozprawę dyplomową na temat wybrany w Instytucie. Po upływie roku ^{konczy} przedstawia tę pracę Instytutowi i na podstawie jej oceny oraz opinii o pracy w szkole otrzymuje dyplom Instytutu, uprawniający do nauczania w wybranym dziale szkolnictwa specjalnego. ~~Słuchaczem Instytutu może być tylko wykwalifikowany nauczyciel szkoły powszechnej /owent. średniej/.~~ W pierwszym miesiącu studiów słuchacze zapoznają się z całokształtem prac Instytutu, otrzymują wyczerpujące informacje dotyczące każdej dziedziny szkolnictwa specjalnego i zwiedzają szkoły i zakłady dla dzieci anormalnych różnego typu. Słowem pracują w warunkach, które, w razie nieskrystalizowanego jeszcze wyboru specjalności, pozwalają na zorientowanie się w całokształcie zagadnień oraz na wybór odpowiedniej dla danej jednostki specjalności. Zależnie od obranej dziedziny każdy słuchacz obowiązany jest do prac teoretycznych i praktycznych w zakresie swojej specjalności oraz do podstawowych prac i wykładów obowiązujących wszystkie działy.

Nauczanie i wychowanie anormalnych wymaga specjalnych metod, dlatego też znajomość ogólnej pedagogiki nie wystarcza, należy zdobyć specjalne techniki i wiadomości opracowane już przez psychologów, pedagogów i lekarzy. Przy tym należy głębiej poznać fizyczną i psychiczną stronę dziecka. W myśl powyższego programu Instytut obejmuje grupę przedmiotów ogólnokształcących, psychologicznych i pedagogicznych, grupę przedmiotów pedagogicznych i dydaktycznych w zastosowaniu do poszczególnych kategorii anormalności i grupę przedmiotów t.zw. technicznych. Obok kursu psychologii dziecka, mającego na celu pogłębienie w tej dziedzinie studiów dawniejszych słuchacza, program Instytutu obejmuje ^{patol}psychologię ogólną i psychopatologię dziecka. Przedmioty drugiej grupy zapoznają

słuchaczy z metodami stosowanymi w wychowaniu i nauczaniu anormalnych oraz z historią rozwoju i organizacją szkolnictwa specjalnego wszystkich działków. Zebrania seminaryjne poświęcone są najnowszym kierunkom i najżywotniejszym zagadnieniom w dziedzinie pedagogiki ogólnej i specjalnej oraz opiece społecznej nad dzieckiem. W czasie studiów słuchacze zwiedzają oprócz szkół - różne instytucje i organizacje opieki społecznej nad człowiekiem.

Oprócz przygotowywania nauczycieli do szkół specjalnych Instytut

miał przed wojną szereg placówek związanych z pracą w tym szkolnictwie

lub jego podbudową naukową. ~~Wszystko przed wojną~~ ^{Wszystko przed wojną} ~~zostało~~ ^{zostało} ~~zniszczone~~ ^{zniszczone} ~~lub~~ ^{lub} ~~nie~~ ^{nie} ~~było~~ ^{było} ~~zgodnie~~ ^{zgodnie} ~~z~~ ^z ~~planem~~ ^{planem} ~~rozwoju~~ ^{rozwoju} ~~instytucji~~ ^{instytucji} ~~opieki~~ ^{opieki} ~~społecznej~~ ^{społecznej} ~~nad~~ ^{nad} ~~dzieckiem~~ ^{dzieckiem}.

sażoną biblioteką przystosowaną do studiów i badań naukowych. Czytelnia

czasopism ogólnopedagogicznych i specjalnych polskich i zagranicznych.

Czasopism tych było około 120 - wszystkie otrzymywała redakcja kwartal-

nika Szkoła Specjalna na wymianę. Szkoła Specjalna, czasopismo poświęco-

ne sprawom kształcenia anormalnych, wydawała od 1924 r. Szkoła Szkolni-

ctwa Specjalnego Związku Nauczycielstwa Polskiego pod redakcją Marii

Gregorzewskiej, tym tłumaczy się możliwość zorganizowania przy Instytu-

cie czytelnia czasopism wymiennych ze Szkołą Specjalną.

Laboratorium psychopedagogiczne Instytutu, ~~którego prace zostały~~ ^{którego prace zostały} ~~zakończony~~ ^{zakończony} ~~przed~~ ^{przed} ~~wojną~~ ^{wojną} ~~został~~ ^{został} ~~zakończony~~ ^{zakończony} ~~w~~ ^w ~~streszczeniu~~ ^{streszczeniu} ~~przedstawiono~~ ^{przedstawiono} ~~w~~ ^w ~~pracy~~ ^{pracy} ~~selekcji~~ ^{selekcji} ~~uporządkowanych~~ ^{uporządkowanych} ~~umysłu~~ ^{umysłu}

podległo również na celu badania naukowe nad dziećmi anormalnymi, zapo-

znawanie słuchaczy z różnego rodzaju anormaliami psychicznymi, badanie

środowisk dzieci, warunków ich życia, gromadzenie danych statystycznych,

opracowywanie materiałów badań, wyprobowywanie i kalibrowanie testów

itp. ~~Muzeum Szkolnictwa Specjalnego Instytutu~~ ^{Muzeum Szkolnictwa Specjalnego Instytutu} ~~gromadziło~~ ^{gromadziło} ~~różnego~~ ^{różnego} ~~rodzaju~~ ^{rodzaju} ~~materiał~~ ^{materiał} ~~naukowy,~~ ^{naukowy,} ~~dokumenty~~ ^{dokumenty} ~~pracy~~ ^{pracy} ~~dzieci~~ ^{dzieci} ~~różnego~~ ^{różnego} ~~typu,~~ ^{typu,} ~~pomoce~~ ^{pomoce} ~~naukowe~~ ^{naukowe}

- skowem służyło również pracom metodyczno-naukowym w dziedzinie wychowa-

nia anormalnych. Poradnia Pedagogiki Leczniczej Instytutu udzielała ro-

dzicom, wychowawcom i nauczycielom dzieci anormalnych lub jedynie trud-

nych wychowawczo rad i wskazówek dotyczących wychowania danej jednostki.

Poradnia bitofoniczna Instytutu, istniejąca od chwili jego założenia

udzielała porań i leczyła zboczenia i zaburzenia mowy przeważnie u dzieci

i młodzieży ze szkół specjalnych, powszechnych i średnich.

W tendencjach rozwojowych Instytutu leżało rozszerzenie zakresu pracy na dzieci kalekie i szkoły sanatoryjne; organizowanie w okresach wakacyjnych kursów dokształcających dla czynnych wykwalifikowanych już nauczycieli; szerokie udostępnienie metodycznych prac Instytutu nauczycielstwu szkół powszechnych w celu podniesienia tam metod pracy. Szkolnictwo specjalne bowiem jest ciekawym warsztatem pracy dla wszystkich nauczycieli ze względu na wartości jakie mają dla głębszego wykształcenia pedagogicznego studia nad psychologią i pedagogiką anormalnych.

Wszystkie te prace i dążenia rozwojowe przerwała wojna... Instytut ucierpiał więcej niż inne uczelnie, gdyż poza stratą lokalu, wszystkich urządzeń, pomocy naukowych, całej biblioteki i muzeum szkolnictwa specjalnego - stracił prawie wszystkich swoich profesorów, którzy wieloletnią pracą w tej instytucji zdecydowanie zaważyli na jej losie, wpłynęli twórczo na rozwój prac Instytutu i na ich poziom. Wszyscy prawie zostali rozstrzelani lub zamęczeni w obozach.

X X X

Po sześcioletniej przerwie, w tych bardzo jeszcze ciężkich warunkach życia naszego, Instytut Pedagogiki Specjalnej 1 grudnia 1945 r. rozpoczął znowu swoją działalność ~~z warunkach~~

w warunkach uproszczonej i bardzo wyjątkowej trudności w zdobyciu nie tylko lokalu i niezbędną pomocy naukowych, ale przede wszystkim w skompletowaniu odpowiednio przygotowanych iśf fachowych po trylekcyjnej ^{istoty} trudnej pracy w tych warunkach lokalnych Instytutu składowa ^{już} w nowym ob. składowy 1948-49 już ^{z pomocą} odbudowawczych z ruin domu przy ul. Dąbrowskiej 16, promocyjnym ^{całkowicie} ^{prze} celu prac

W związku z uzyskaniem lepszych warunków pracy Instytut projektuje pewne zmiany w organizacji i metodice działalności swojej, wymagające z pomocą swoich obecnej w dziedzinie rozwoju absolucyjnego specjalnego. przede wszystkim ^{inaczej} ^{od warunków pracy} w 1945-7 organizację ^{już} ~~już~~ ^{już} obok istniejących już warunków pracy